

JOAN GIRALT, autor del documental “Ni perdono, ni olvido”.

El presentarà el proper 15 de febrer a les 19 h a l'Auditori dins dels actes de commemoració del 75è aniversari del bombardeig.

“Hi ha fets que no podem oblidar, si no volem repetir-los”

Joan Giralt ha combinat dues de les seves passions –la història i l'audiovisual– per realitzar el seu treball de recerca de batxillerat, un documental sobre l'exili.

Per portar-lo a terme, Giralt es va entrevistar amb una desena de persones de diversos punts de Catalunya, la Franja i el sud de França.

Quan i per què vas decidir fer aquest treball?

Aquest documental és el treball de recerca de Batxillerat. Com que aquest és de temàtica lliure vaig decidir fer-lo sobre algun tema que m'agradés com ara la història.

Per què el format documental? Creus que arribarà a més gent?

Vaig decidir fer el treball en format audiovisual perquè tinc pensat estudiar Comunicació Audiovisual ja que sempre m'ha agradat tot el món de l'edició audiovisual. En cap moment vaig pensar en fer un documental amb l'objectiu d'arribar a més gent, em pensava que només el veuria la gent més propera a mi i els professors. No m'esperava poder-lo ensenyar a Granollers i a la Garriga.

Quines fonts vas utilitzar?

Vaig consultar molts llibres que parlaven de la Guerra Civil Espanyola i de la Retirada en general. També vaig moure'm molt per trobar gent amb qui poder parlar cara a cara per preguntar exactament el que buscava. Així doncs em vaig posar en contacte amb els historiadors Joan Garriga i Assumpta Montellà, que em van explicar tot allò relacionat amb els refugiats al Vallès Oriental i a la Garriga. També vaig entrevistar a Ripoll al periodista Antoni Llagostera junt amb dos testimonis directes de més de 80 anys com el Xavier Anton Bofill o la Pepeta Fajula. Caldria mencionar també altres entrevistes que vaig fer al Lluís Basaganya, la Margarida Planell, l'Ernesto Baringo i el José María Maldonado, tots ells inclosos al documental.

I el material gràfic?

Un cop ja vaig tenir clar què volia dir gràcies a la informació recollida vaig començar a buscar material audiovisual de l'època per enriquir el meu documental i per tant vaig haver de trucar a diferents arxius històrics. També evidentment vaig buscar per internet molt material fotogràfic i audiovisual que m'ha resultat de gran utilitat.

Quina història expliques en el documental?

Explico la història d'una família que apareix en una de les fotografies més famoses de la Retirada de 1939. Aquesta

la formaven Mariano i Pilar, els pares, junt amb Amadeo, Alcía i Antonio, els tres fills. Arran d'un fort bombardeig el novembre de 1937 a Montsó, el poble aragonès on vivia la família, aquesta es va veure obligada a marxar del poble ja que l'Amadeo i l'Alcía van quedar greument ferits i la mare va morir.

Quina relació tenen amb la Garriga?

A partir d'aquí el pare i el tres fills van recórrer Catalunya durant el 1938, fent escala a la Garriga. Després van seguir fins a Ripoll i Camprodon fins a creuar la frontera francesa junt amb altres centenars de milers de refugiats el febrer de 1939. Partint d'aquesta tràgica història segueixo els passos d'aquesta família des de Montsó fins a arribar a Prats de Molló, el primer poble francès on van arribar, un cop creuada la frontera. També amplio molt els fets partint de l'anècdota de la fotografia de manera que el documental parla de tota la retirada republicana en general.

Tens alguna anècdota per explicar?

La més significativa és la d'haver pogut parlar amb un dels protagonistes de la fotografia, l'Amadeo Gracia. També podria mencionar el fet de que gràcies a l'ajuda d'una de les entrevistes del documental, la Margarida Planell, vaig trobar el lloc exacte on va ser feta la fotografia el febrer de 1939. I no sé si és exactament una anècdota però el que sí que m'agradaria dir és que m'ha agradat molt fer aquest treball malgrat que també m'ha comportat nervis i tensions quan no trobava prou entrevistats, ni el material que necessitava, quan veia que el temps se'm tirava a sobre, etc.

Què en podem aprendre d'aquesta història?

Sobretot intento plasmar la duresa de la retirada del febrer de 1939 on mig milió de gent normal i corrent, la majoria innocent, va haver de viure uns fets injusts que en gran part els hi van destrossar la vida. El títol del documental “Ni perdono, ni olvido” també té relació amb el que em preguntes ja que crec que hi ha fets, com aquests, que els hem de tenir presents si no volem repetir-los.